

3. BİENAL DANIŞMA KURULU TOPLANTISI GÜNDEMİ

A. Katılan ülke sergilerinin özeti:

1. A.B.D. sergisi İstanbul/Ankara U.S.I.A. ve Konsolosluğunun sergiyle ilgili tutum ve tavırları dolayısıyla bir kez daha Washington'un kararına bırakıldı. Sergi hakkında bkz. Vasıf Kortun'un Harriet Elam'a yazdığı mektup. Son cevap beklenmektedir. Küratörler yakında gelecekler. Gary Sangster ve Laura Trippi.
2. British Council mektuplarında da görüleceği gibi sergi garanti altına alınmıştır. Küratör:
3. Fransa Boltanski, Jean Pierre-Orthemel ve Absalon'dan oluşmaktadır. Küratör:
4. Almanya sergisi hala ortadadır, bu durum 15 gün içinde açıklığa kavuşacaktır.
5. Canada sergisi Winnipeg Art Gallery tarafından yapılmaktadır. Detaylı bilgi yakında alınacaktır. Küratör: Bruce Ferguson
6. Hollanda küratörü bu hafta içinde burada olacak ve konu burada detaylandırılacaktır. Küratör:
7. İsviçre, 5 Mart, Küratör:
8. İtalya, küratör Castigliani, 90'larda İtalyan sanatı
9. Bulgaristan, küratör Luchezar Boyadjiev. Dökümanlar pek yakında elimizde. Kültür Bakanlığı'ndan da destek almakta.
10. Romanya, küratör: Calin Dan. Kültür Bakanlığı'ndan da destek almakta. Katılan grubun adı SubREAL.
11. İspanya, sürekli peşlerindeyiz çok yakında haber bekliyoruz.
12. İsrail , tam onaylı, Ami Steinitz devresini doldurduğu için gelemiyor, yerine gelecek olan adamı henüz belli etmediler.
13. Avusturya. Tam onaylı ancak serginin mahiyeti belli değil.
14. Japonya'nın sürekli peşindeyiz haber bekleniyor.
15. Meksika geliyor, malzemelerini bekliyoruz. Malzemelerin uymaması halinde iptal edilebilir.
16. Rusya. Küratör belli serginin malzemeleri pek yakında elimizde olacak.

OPSİYONLAR

Brezilya küratör belli paraları yok negotiate ediliyor. Meksika yerine geçebilir. Hindistan ve Kuzey Afrika temassızlıktan dolayı iptal edildi. Kore iptal edildi. Danimarka bir önceki danışma kurulu toplantısında malzemeler beğenilmediğinden dolayı iptal edilmişti.

B. Türkiye sergisi taslak çalışması

MEGALOPOL

Vasıf Kortun

Genel teması Kültürel Farklılığın Üretimi olan 3. Uluslararası İstanbul Bienali'nde yer alacak olan Türkiye sergisinin, tıpkı gelen diğer ülke sergileri gibi belli kavram ve tasarımlara göre üretilmesi gerekmektedir.

Türkiye sergisinin adı Megalopol olarak düşünülmektedir.

Bu isim ve kavram 1991 yılında Berlin'de yer almış olan Metropolis sergisine bir nazîre olarak planlanmadı. O sergiyle herhangi bir düzlemde bağ kuruyor.

Megalopol kavramı son günlerde İstanbul için gündeme gelen Megapol yönetim modeliyle de bağlantılı değil. Aşağıda görüleceği gibi, megapol yönetimi megalopolü kabul etmek zorunda olan ve kontrol altına almaya çalışan bir yönetim modeli sadece.

Megalopol kavramını, metropol'e karşı ya da onu devam ettiren bir kent fikriyle ilintili düşünmüyorum. Megapol gibi, salt boyut ve yayılım açısından da ele almıyorum.

Megalopol'ün geçmişi olsa da bu ne bizzat bir kentin geçmişine dairdir, ne de tarihi süreklilik sonucu, evrimsel temelli bir gidişat içinde o kent megalopolleşir. Megalopol aniden belirebilir, İstanbul böyle megalopolleşmiştir. Buna kentin geçmişi hazırdır, ancak burada ve hazırda olan bir geçmiş üzerine kurulmayabilir. Megalopol aslen bir önceki kent modellerinden bir kopuştur ve ortaçağlaşmayı da taşıyabilir. Ortaçağlaşmaktan anlaşılan, tıpkı Orhan Pamuk'un Kara Kitap'ında olduğu ve Umberto Eco'nun da yazdığı gibi kentin içinin "klanlaşması" ve kendi içinde kendi yeraltılarının, aykırı varlıklarının ve kültürlerinin üremesidir. Medenî iradeyi esgeçer.

Megalopol'un fiziksel sınırları yoktur, megalopol zaten görünmez kablolarla başka diyarlara, başka diyarların insanlarıyla geçmişine doğru çevrilir. Sınır bilmediği için megalopol'dur, mania'sı ise kuşatılamaz bilinçaltıdır. Medenî olmayanları taşır ve onlarla taşar.

Bazı yazarlar, megalopol ile metropol kavramını eşleştirerek, megalopol yerine metapol'ü kullanmayı tercih etmişler. Onlara göre metapol kendini düşünen ve konuşan bir şehirdir. Ancak, metapol yakın geçmişini ve zamanını bir déjà-vu gibi görür, bu ise İstanbul'a uymaz.

Megalopol'un merkezi yoktur, merkezî düşünceye itibar etmez, sadece gürültünün azaldığı ve yoğunlaştığı alanları vardır. Merkezi periferidir, periferisi merkezdir. Oradaki kültürler salt modern bir tüketim alanında yer bulmazlar, salt "yerel mutfaklarla," "souvenir" dükkanlarında dolaşıma açılmazlar. Kültürler başka kültürlerin turizmüne açılmak uğruna kendilerinin simülasyonu olma durumuna düşmezler. Apayrı takas alanlarında varlıklarını idâme ettirirler ki bunlar suç ve günah işleme alanlarıdır. Suçtur, çünkü bildik ekonomik dolaşım sistemi dışındadır, çünkü dolaştırılan mal bir başkasının sahtesi, semantik değişime uğramış, yasak olanıdır.

Megalopol olmak İstanbul'un kesintiye uğramış kaderindedir. Kuzey ile güney arasına oturan, doğu ile batıyı kesen, bir eşikte kenti olan İstanbul aynı anda bir liman ve yoldur. İstanbul'un kendinden kaynaklanan bir yönü yoktur. Doğusu nerede başlar, güneyi nerede biter? İstanbul'da coğrafi terimler coğrafi terimlerin taşıyageldiği ideolojik yükten ferahdır.

Istanbul merkez deęildir, çünkü merkezî bir dűşünceye itibâr etmez, o sadece ortadadır.

Feshane'deki Türkiye sergisi İstanbul'u sırtlanarak megalopol sergisi olacaktır-ki burada temeli İstanbul'dan almak, Türkiye'yi dışarıda bırakmak demek değildir, çünkü kimse İstanbul'lu değildir ve herkes İstanbul'ludur. İstanbul'lu artık değişmez ve kendinin sahip olduğunu varsaydığı bir demografya/yer/zaman bağından kopmuştur.

Ancak böyle bir sergi bağlamında, Bizans-İstanbul göçebe yolculuğu (Mithat Şen), kentin yollarının ve duvarlarının izleri (Kemal Önsoy), Çin'den Venedik'e giden yolculuğun bir ânı (Selim Birsell), kentin hazırda bulunan malzemelerinin buradaki ad hoc zihniyetini de harekete geçirerek semantik dönüştürülmesi (Hale Tenger), kentin bireydeki belleği (Gülsün Karamustafa), yeniden kullanımla, varolduğu öngörülen alt-üst'lerin üst-alt edilmesi (Alptekin-Morris), gibi bir dizi ve buna eklenecek sanatçılar düşünsel bir boyutta bir araya gelebilirler. Taner Ceylan yalnız ya da Mehmet Acar'la birlikte kentin homoseksüel varlığını da taşıyan resimlerle katılabilirler.

C. Diğer çalışmaların özeti

1. Dead-line mektupları ve basın çalışmaları
2. Katalog çalışmaları özeti
3. Müze planı ve tartışılması
4. Tanıtım föyü ve grafik çözümlerin tanıtılması